

10.09.2012

Ryj/8

§ 931

V Ryj / Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite ilman pienhiukkasmäärien vähentämisestä

Pöydälle 10.09.2012

HEL 2012-002558 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 3.4.2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne katsoa valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Terhi Koulumies esittää aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ryhtyy toimiin vähentääkseen puun polttamisesta aiheutuvia ilman pienhiukkasmääriä ja asettaa päästörajat tulisijoille taajama-alueella.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin kaupunki ei voi asettaa päästörajoja käytössä oleville tulisijoille, koska niiden päästöjen tai pitoisuuksien luotettavaan mittaamiseen ei ole olemassa menetelmiä eikä raja- tai ohjearvoja.

Uusille tulisijoille on tulossa EU:sta ekosuunnitteludirektiivin mukainen komission asetus kiinteiden polttoaineiden laitteille. Asetuksella kielletään vaatimukset täyttämättömien laitteiden saattaminen markkinoille. Asetus koskee vain uusia laitteita. Säädös annetaan todennäköisesti vuonna 2013, jolloin se tulee voimaan arviolta vuonna 2015.

10.09.2012

Ryj/8

Tulisijan vaikutuksista ilmanlaatuun ja oikeista puun polttotavoista on valmistumassa esite asukkaille syksyyn 2012 mennessä. HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut ja Suomen ympäristökeskus SYKE vastaavat esitteestä ja rahoittavat sitä. Esitteen valmistelussa ovat mukana myös kaikkien pääkaupunkiseudun kuntien ympäristökeskukset, Nuohousalan keskusliitto, Työtehoseura ja Valvira. Tavoitteena on vaikuttaa tulisijan käyttäjiin ja opastaa käyttämään tulisijaansa siten, että päästöt ovat mahdollisimman pienet. Nuohoojille järjestetään aiheesta koulutustilaisuus ja he jakavat esitettä lämmityskaudella 2012–2013 kaikkiin pääkaupunkiseudulla nuohoamiinsa kiinteistöihin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 3.4.2012

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 17.04.2012 § 126

HEL 2012-002558 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Helsingin ympäristökeskuksen toimintatapa savuhaittavalituksissa

Helsingin kaupungin ympäristökeskus tutkii puun tai muun polttoaineen polttamisesta syntyvien päästöjen haittoja ensisijaisesti ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määritellyn ympäristön pilaantumisen kannalta. Lisäksi Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 17 §:ssä todetaan muun muassa:

”Jätteiden hävittäminen polttamalla on kielletty. Kielto ei koske kuivaa, puhdasta ja käsittelemätöntä puujätettä, jota poltetaan asianmukaisessa tulisijassa tai paperin ja pahvin käyttöä sytykkeenä. Lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteistot on säädettävä, huollettava ja niitä on käytettävä siten, ettei päästöistä aiheudu haittaa terveydelle tai yleiselle

viihtyvyydelle eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Lämmityslaitteiston kunto on vaadittaessa osoitettava asiantuntijan antamalla arviolla. Puun tai muun kiinteän polttoaineen polttamisesta tulisijoissa ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa naapureille eikä lähiympäristölle.”

Ympäristökeskukselle tehtiin vuosina 2009 – 2011 yhteensä 84 savua tai hajua koskevaa toimenpidepyyntöä. Näistä noin kolmannes oli tulisijoissa tapahtuvasta polttamisesta aiheutuvista päästöistä johtuvia.

Luotettavaa ja vertailukelpoista menetelmää sekä päästöjen että pitoisuuksien mittaamiseksi päästölähteen luona ja lähiympäristössä ei ole, eikä myöskään raja- tai ohjearvoja ole käytettävissä. Sen vuoksi ympäristökeskus käyttää savuhaittojen arvioinnissa soveltaen STTV:n (nykyisin Valvira) oppaassa 6:2008 "Puun pienpolttoa koskevat terveydelliset ohjeet" kuvattua aistinvaraista menetelmää. Menetelmässä on oleellista haitankärsijän pitämä päiväkirja, jossa tämä kirjaa muun muassa päivämäärän, haitan kestoajan sekä kuvauksen hajusta. Lisäksi hajuhaittaa arvioidaan kokeneen tarkastajan tekemillä aistinvaraisilla maastohavainnoilla, joissa verrataan haittaa muissa vastaavanlaisissa puun pienpolttokohteissa tehtyihin havaintoihin.

Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on vuosina 2009 – 2011 tehnyt kaksi päätöstä koskien puun pienpolttosta aiheutuvia savuhaittoja. Ensimmäisessä päätöksessä lautakunta totesi, että ympäristön pilaantumista ei kohteessa voitu todeta. Toisessa päätöksessä lautakunta määräsi päästölähdekiinteistön vähentämään päästöjä kylmänä vuodenaikana. Kiinteistön valitus lautakunnan päätöksestä on käsiteltyssä Vaasan hallinto-oikeudessa.

Uusille tulisijoille on tulossa päästömääräyksiä

Helsingin kaupunki ei voi asettaa päästörajoja olemassa oleville tulisijoille, koska niiden päästöjen luotettavaan mittaamiseen ei ole olemassa menetelmiä eikä raja- tai ohjearvoja. Myöskään ympäristöministeriö ei suunnittele tässä vaiheessa rajoituksia käytössä oleville tulisijoille. Suomen rakentamismääräyskokoelman määräykset ja ohjeet ovat pääsääntöisesti kohdistuneet vain uudisrakentamiseen ja tämän vuoksi tulisijojen päästörajakin on harkittu vain uusille tulisijoille. Korjausrakentamista koskevia määräyksiä annettaessa voisi olla ympäristöministeriön mukaan mahdollista asettaa päästörajoja korjattaville/uusittaville tulisijoille, mutta tähän liittyvää tarkastelua ei ole vielä tehty. Päästörajojen asettamisessa on eräänä hidasteena ollut se, että eurooppalaisella tasolla ei ole saatu sovittua standardoidusta mittausmenetelmästä, jolla mitattaisiin pienhiukkaspäästöjä. Eri tutkimusprojekteissa mitataan paljonkin päästöjä, mutta eri tutkimuslaitokset käyttävät erilaisia mittausmenetelmiä.

10.09.2012

Ryj/8

Uusille tulisijoille on tulossa EU:sta ekosuunnitteludirektiivin mukainen komission asetus kiinteiden polttoaineiden laitteille. Asetus sisältää laboratorio-olosuhteissa tehtyihin testimittauksiin perustuvat päästörajat ja sillä kielletään vaatimukset täyttämättömien laitteiden saattaminen markkinoille. Asetus koskee vain uusia laitteita, ei jo olemassa olevia. Olemassa oleville tulisijoille tällainen päästörajien asettaminen ei ole mahdollista. Säädös annetaan todennäköisesti vuonna 2013, jolloin se tulee voimaan arviolta vuonna 2015.

Lisäksi sisäasiainministeriö valmistelee parhaillaan valtioneuvoston asetusta tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta. Myös tämä asetus koskee uusia tulisijoja.

Tulisijan käyttötapa vaikuttaa eniten päästöihin

Tulisijojen päästöt ovat voimakkaasti riippuvaisia tulisijan käyttötavasta, sääolosuhteista ja käytetyn polttoaineen laadusta. Matalapaineella päästöt eivät pääse leviämään kauemmas vaan jäävät alailmaan aiheuttaen savuhaittoja. Märän puun tai jätteen polttaminen ja kitupolttaminen aiheuttavat paljon päästöjä. Puhdas ja sopivan kuiva puuainees palaa tehokkaasti, jolloin palamisesta syntyy vähemmän päästöjä.

Tulisijan vaikutuksista ilmanlaatuun ja oikeista puun polttotavoista on valmistumassa esite asukkaille syksyyn 2012 mennessä. HSY ja SYKE vastaavat esitteestä ja rahoittavat sitä. Esitteen valmistelussa ovat mukana myös kaikkien pääkaupunkiseudun kuntien ympäristökeskukset, Nuohousalan keskusliitto, Työtehoseura ja Valvira. Tavoitteena on vaikuttaa tulisijan käyttäjiin ja opastaa käyttämään tulisijaansa siten, että päästöt ovat mahdollisimman pienet. Nuohoojille järjestetään aiheesta koulutustilaisuus ja he jakavat esitettä lämmityskaudella 2012–2013 kaikkiin pääkaupunkiseudulla nuohoamiinsa kiinteistöihin.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Outi Väkevä, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31516
outi.vakeva(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566